

Barne- og familiedepartementet
Familie- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE- OG FAMILIEDEP.	KASS ÅR.
ARKIVNR.: 323.24	
11 FEB 2005	
SAKSBEH:	SIGN:
SAKSNR.: 2004/05463	

-040

Deres ref: 2004/05463 Vår ref: 05/320 Arkivkode: Dato: 10. februar 2005

Høring - Forslag om å innføre obligatorisk mekling ved samlivsbrudd for samboere med felles barn og å oppheve barnelovens definisjon av vanlig samværsrett

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) viser til departementets brev av 23. desember 2004, med forslag om endringer i barneloven og barnetrygdloven.

Bufdir støtter forslagene om å innføre obligatorisk mekling ved samlivsbrudd for samboere med felles barn under 16 år, og å oppheve barnelovens definisjon av vanlig samværsrett.

Vi ser det som svært positivt at det foreslås endringer som vil bidra til at barn blir behandlet likt, uavhengig av om foreldrene har valgt ekteskap eller samboerskap, og at barns behov settes i fokus.

Alle barn under 16 år vil da få de samme muligheter for at foreldrene drøfter en avtale om viktig og nødvendig foreldreomsorg når det daglige foreldreskapet avsluttes. Å måtte framlegge meklingsattest for rett til utvidet barnetrygd vil medføre at langt flere enslige forsørgere enn i dag vil ta aktive skritt for å få mekling. Da er det også svært viktig, som departementet viser til, at meklingsordningens regler for ektefeller ved forskrift og rundskriv også gjelder for samboere. Det sikrer at en forelder, for eksempel ut fra en stor konflikt dem imellom, ikke kan hindre rett til utvidet barnetrygd til den andre, om vedkommende selv motsetter seg mekling.

Fra innføring av nåværende meklingsordning i 1993 har familievernkontorene erfart en økning i antall samboende foreldre som på frivillig basis ønsker å opprette en samarbeids- og samværsavtale når samlivet avbrytes. Familievernet har også erfart at foreldre etter et samboerskap kan være sterkt uenige om å motta slik bistand. Det kan være den som barnet skal bo fast hos som motsetter seg å drøfte samværsforelders kontakt med barnet. Og det kan være samværsforelder som avviser dette. Denne uenigheten kan vedvare lenge, inntil en av dem begjærer mekling etter barnelovens nåværende regler. Disse meklingene blir av meklingsfeltet beskrevet som krevende og ofte preget av konfliktfylte og fastlåste mønstre foreldrene imellom. Å likestille foreldre uavhengig av samlivets rammer bekrefter betydningen av og kravene til felles foreldreskap og foreldreomsorg.

Til forslaget om å oppheve barnelovens definisjon av vanlig samvær støtter Bufdir departementets intensjon om å bidra til at samværsordninger i størst mulig grad er tilpasset hver enkelt familie, foreldre og barn.

Det har skjedd en markert utvikling i foreldres oppfatning av sitt eget og deres felles ansvar overfor sine barn. Nyere foreldre har sett begges betydning langt sterkere enn mange i tidligere generasjoner. Begrepet "utvidet samvær" og innholdet av dette ble skapt av foreldre som mente "vanlig samvær" ikke ivaretok barnas og deres egne behov for tilstrekkelig nærhet og samvær.

Økonomiske og administrative konsekvenser

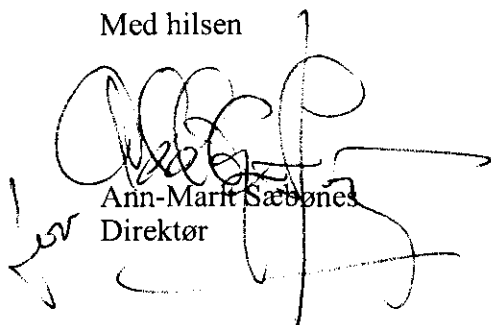
Fra departementets side legges det til grunn at innføring av obligatorisk mekling for samboere vil medføre en viss økning av antall meklinger i forhold til i dag. I den forbindelse skriver departementet: "Ettersom en betydelig andel av samboere med felles barn som opplever samlivsbrudd allerede i dag mekler, antar departementet at merkostnadene ved forslaget ikke kommer til å være vesentlige".

Bufdir er av den formening at innføring av obligatorisk mekling for samboere med felles barn ved samlivsbrudd vil gi et større press på familievernkontorene. Kun ca. halvparten av dagens barn som fødes har foreldre som er gift. Vi vet også at samlivsbruddraten er ca. tre ganger høyere for samboende par med barn enn for ektepar. Vi mener at konsekvensene for økningen i arbeidsoppgaver for familievernet vil kunne bli betydelige, og derfor bør utredes nærmere.

Når det gjelder departementets forslag om å oppheve lovens definisjon av vanlig samværsrett mener departementet at det ikke vil få noen økonomiske eller administrative konsekvenser. Bufdir ser ikke at dette er entydig. En av konsekvensene av å ta bort legaldefinisjonen kan bli at både domstolene og familievernkontorene bruker lengre tid for å komme fram til en samværsavtale. Det vil være flere valgmuligheter, noe som igjen vil kreve større innsats fra meklerne. Også her bør derfor konsekvensene vurderes nærmere før lovendringene iverksettes.

Forslagene i høringsnotatet om endringer i barneloven og barnetrygdloven er viktige å få til, for å sikre barna best mulig vilkår ved samlivsbrudd. Men Bufdir vil understreke betydningen av at det blir samsvar mellom de endringer som foreslås og de ressurser som stilles til disposisjon for gjennomføringen.

Med hilsen

Ann-Marit Sæbønes
Direktør

Berger Hareide
Avdelingsdirektør